

کارایی ندارد و نمی‌تواند دانش‌آموز محوری را به خوبی نشان دهد.

مدل شماره دو

این مدل با مدل قبل کمی تفاوت دارد. بچه‌ها بیشتر در آن چه فرامی‌گیرند نقش دارند و می‌توانند کارهای دو نفره انجام دهند. در این چیدمان ناخودآگاه یادگیری با هم‌سالان افزایش می‌یابد و معلم بهتر می‌تواند بین بچه‌ها برود. حرکت بچه‌ها و آزادی آن‌ها نسبت به مدل قبلی بیشتر است و راحت‌تر می‌توانند کارهای خود و دانش‌آموز مقابل یا اطراف را ببینند.

مدل شماره سه

در این مدل بچه‌ها می‌توانند گروه‌های چهار نفره تشکیل دهند. کارگروهی بیشتر معنا پیدا می‌کند و دانش‌آموز محوری بسیار پررنگ‌تر از معلم محوری است. در واقع، نقش خداگونه معلم در کلاس حذف و به هدایت‌گری تبدیل می‌شود و معلم می‌تواند انواع کارهای گروهی را برای بچه‌ها طرح، برنامه‌ریزی و اجرا کند. این مدل در بسیاری از مدرسه‌های نوین جهان و در تعداد کمی از مدرسه‌های خوب ایران تثبیت شده است و آن‌ها دیگر از مدل شماره یک استفاده نمی‌کنند.

مدل شماره چهار

کلاس به سه گروه یا دو گروه بزرگ (بسته به تعداد دانش‌آموزان) تبدیل می‌شود. نقش کارگروهی بسیار پررنگ‌تر از کار تک‌تک افراد است و هرگاه معلم در روش تدریس خود می‌خواهد به دانش‌آموزان تصمیم‌گیری‌های بزرگ‌تری نسبت به آن‌چه فرامی‌گیرند، یاد بدهد، از این چیدمان استفاده می‌کند. هر گروه یک سرپرست خواهد داشت و می‌تواند کار خود را به گروه بزرگ‌تر دیگر ارائه دهد یا به صورت سمناری، راجع به کارگروهی خود توضیح دهد.

مدل شماره پنج

این مدل شبیه مدل‌های ۳ و ۴ است، با این تفاوت که تعداد گروه‌ها نه زیاد و نه کم است. می‌توان چند موضوع متفاوت از یک درس را به بچه‌ها داد و از آن‌ها خواست تجربه‌های خود را در کلاس ارائه دهند. معلم نیز نقش هدایت‌کننده دارد. دانش‌آموزان در ذهن خود ابتدا پرسش را طرح می‌کنند و بعد به کشف پاسخ می‌پردازند.

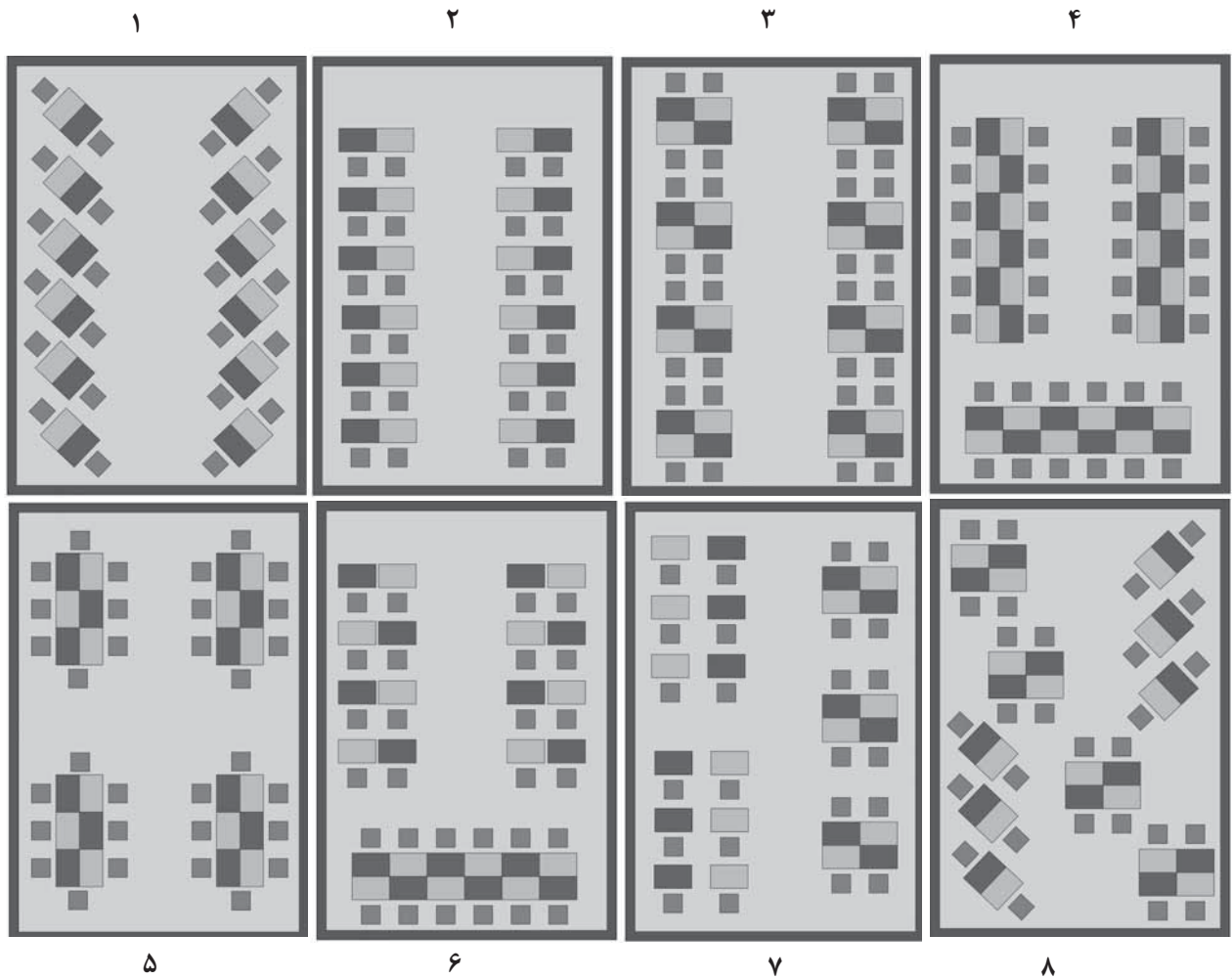

چگونه با تغییر مبلمان در کلاس به روش تدریس خود، رنگ خلاقیت بزنیم؟

در شماره قبل اشاره شد، معلم خلاق می‌تواند چندین روش تدریس را در کلاس اجرا کند و این نیازمند تغییر مبلمان در کلاس است. ما در این شماره می‌کوشیم که انواع چیدمان کلاس را به صورت بسیار شماتیک و ساده نشان دهیم.

مدل شماره یک

این مدل که برای همه ما آشناست، چه در مدرسه‌های جدید در حال ساخت و چه در مدرسه‌های قدیم، ارتباط زیادی با معلم محوری دارد. معلم نقش اصلی را به عهده دارد. او به عنوان فرد دانای‌تر یاد می‌دهد و دانش‌آموز فرامی‌گیرد. در این چیدمان، می‌توانیم با استفاده از روش شنیداری، مطالب زیادی به بچه‌ها بیاموزیم و آن‌ها را مانند مهره‌های یکسانی ببینیم که هیچ تفاوتی با هم ندارند. امروزه در دنیای روش‌های نوین تدریس و مدرسه‌های با معماری جدید، این مدل همیشه

مدل‌های شماره‌های ۵ تا ۸

بعضی مواقع معلم تمایل دارد همه کلاس کار یکسانی انجام ندهند. یعنی در بخشی از کلاس مدل روش تدریس سمیناری، در بخشی از آن کار گروهی دو نفره و در بخشی دیگر، کلاس به گروه بزرگ‌تر تبدیل شود. در این صورت، کلاس از تنوع روش تدریس فراوانی برخوردار است و شادابی زیادی دارد. این چهار مدل آخر، به شما کمک می‌کند روش تدریس خود را متناسب با چیدمان کلاس انتخاب کنید.

در آخر، چند سؤال مطرح می‌کنم که مایلیم در مقاله بعدی راجع به آن بیندیشید یا نظرات خود را برای ما بفرستید

■ چگونه بچه‌های ضعیف‌تر نسبت به بچه‌های قوی‌تر، در این آرایش‌ها، دیده می‌شوند و چگونه معلم می‌تواند از این چیدمان‌ها به بهترین روش استفاده کند؟

■ انواع هوش (تئوری هوش‌های چندگانه گاردنر) و توانمندی‌های دانش‌آموزان در این چیدمان‌ها چه جایگاهی دارند؟

■ میز معلم کجاست؟ معلم دقیقاً در کجا قرار می‌گیرد؟ تخته کلاس در این چیدمان‌ها گم شده است، کدام دیوار برای نصب تخته کلاس مناسب است؟ و بچه‌ها باید به کدام سمت نگاه کنند؟

■ دانش‌آموزان با توانایی‌های خاص (معلولان جسمی و نیمه بینایان و نیمه شنوایان)، در این چیدمان‌ها چه جایگاهی دارند؟ آیا می‌شود آن‌ها را به جای مدرسه‌های استثنایی، در کلاس‌های عادی مدرسه‌ها جای داد؟

■ آیا معلم باید هر بار در کلاس خود این چیدمان‌های متفاوت را ایجاد و کلاس را اداره کند؟ آیا تغییر دادن مبلمان کلاس، موجب ائتلاف فراوان وقت نمی‌شود؟

■ آیا معلمان خلاق که مخاطب ما در این مقاله‌ها هستند، هر بار موظف‌اند این چیدمان‌ها را تجربه کنند و آن را در کلاس خود پیاده کنند؟ آیا این چیدمان‌ها فقط مخصوص کلاس درس است؟

دوست داریم نظرات شما را درباره این پرسش‌ها بدانیم. لطفاً با ما در تماس باشید. نوشته‌هایتان را به نشانی رایانامه مجله برای ما بفرستید.